

IMATRAN RATSASTAJAT RY

TURVALLISUUSASIAKIRJA
IMATRAN RATSASTAJAT RY

HYVÄKSYTTY 24.11.2006

**PÄIVITETTY 7.3.2007, 4.3.2008, 23.9.2009, 31.1.2011, 30.4.2011, 8.11.2011, 2.1.2012,
1.6.2012, 2.10.2012, 15.1.2013, 16.4.2013, 3.9.2013, 16.4.2014, 13.6.2014, 22.1.2015,
11.5.2015, 7.2.2016, 14.9.2022, 20.4.2023, 6.3.2026**

SISÄLLYS

1. YLEISTÄ SEURASTA
2. TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT
3. TYÖNTEKIJÄT JA TOIMENKUVAT
4. TOIMIHENKILÖT VUONNA 2016
5. SEURAN ASIAKKAAT, JÄSENET JA RATSASTUSRYHMÄT
6. SEURAN JÄRJESTÄMIEN TAPAHTUMIEN OSALLISTUJAT
7. HEVOSET
8. RAKENNUKSET JA RAKENTEET
9. RATSASTUSVÄLINEET JA HENKILÖNSUOJAIMET
10. MUUT VÄLINEET JA VARUSTEET
11. RISKIEN ARVIOINTI JA TURVALLISUUDEN SUUNNITTELU
12. MAASTORATSASTUS
13. TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUS- JA HÄTÄTILANTEITA VARTEN
14. ONNETTOMUUSKIRJANPITO JA ONNETTOMUUDEN SYYN TUTKINTA
15. TURVALLISUUSASIAKIRJAN YLLÄPITO JA KATSELMOINTI

LIITTEET

- Liite 1: Ohjeita tallilla liikkuville
- Liite 2: Ohjeita ratsastajille
- Liite 3: Turvallisuusohje Imatran Ratsastajien tallin asiakkaille
- Liite 4: Turvallisuussuunnitelma
- Liite 5: Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ilmoituslomake

1. YLEISTÄ SEURASTA

Seuran nimi on Imatran Ratsastajat ry, epävirallinen lyhenne IRa. Seuran toiminta-alue on Imatra ympäristöineen. Seura on perustettu syyskuun 9. päivänä 1982. Seura on Suomen Ratsastusliiton (SRL) alainen sinettiseura. Seuran tarkoituksena on edistää ratsastusharrastusta toiminta-alueellaan, järjestää ratsastuksenopetusta sekä erilaisia hevosharrastukseen liittyviä luentoja, herättää jäsenissä pysyvää harrastusta ratsastusurheilun parissa sekä parantaa heidän hevosenkäsittelytaitojaan.

Osoite: Maneesikuja 4, 55400 Imatra, puh. 040 846 6751, www.imatranratsastajat.fi

2. TURVALLISUUDESTA VASTAAVAT HENKILÖT

2.1. Turvallisuuspäällikkö ja varahenkilö

- Seuran turvallisuuspäällikkönä vuonna 2026 toimii Erja Liukka, puh. 050 575 1513.
- Turvallisuuspäällikön varahenkilönä vuonna 2026 toimii Marja Estola.

2.2. Päivittäinen vastuu

- Päivittäisestä turvallisuudesta vastaavat seuran ratsastuksenopettajat ja muu henkilökunta, ks. kohta 3.

2.3. Tehtävät

- yleinen turvallisuuden valvonta, suunnittelu ja ohjeistus
- henkilökunnan koulutus ja harjoituttaminen
- uusien työntekijöiden perehdyttäminen
- alkusammutus- ja ensiapuvälineistä vastaaminen
- onnettomuuksien ja läheltä piti -tilanteiden raportointi ja seuranta
- raportointivastuu ratsastuksenopettajilla
- seuranta hallituksen kokouksissa kuukausittain (mm. onnettomuuden syyn analysointi ja korjaavien toimenpiteiden määrittely)
- pelastusteiden kulkukelpoisuuden valvonta
- Onnettomuustilanteessa vastuu pelastustoimista on paikalla olevalla henkilökuntaan kuuluvalla henkilöllä, kunnes pelastusviranomainen ottaa vastuun toiminnasta.

2.4. Seuran hallitus vastaa vuosittaisesta riskikartoituksesta.

3. TYÖNTEKIJÄT JA TOIMENKUVAT

3.1. Ratsastuksenopettajat: ratsastustunnit ja turvallisuus

- Petra Ahonen, puh. +358 45 1386627

7.2.2016

- Anna Jäppinen, puh. 050 589 5422
- Ida Riiali, puh. 044 5551717

3.2. Tallityöntekijät: tallitoiminta

- Erja Liukka, puh. 050 575 1513
- Emmi Reinikainen, tallitoiminnan esihenkilö, puh. 050 309 8905 (työpuhelin)
- mahdollinen harjoittelija, puh. 040 846 6751 (tallipuhelin)

3.3. Mahdollinen talonmies: tilojen, tarhojen ja pihan kunnossapito

- puh. 040 846 6751 (tallipuhelin)

4. TOIMIHENKILÖT VUONNA 2026

Venla Helenius, hallituksen puheenjohtaja, puh. 040 354 3195

Karita Vaittinen, hallituksen jäsen, varapuheenjohtaja, puh.

Ida Virtala-Raskila, hallituksen jäsen, sihteeri, puh. 0451425080

Suvi Rätty, hallituksen jäsen, puh. 0407617583

Heidi Rantanen, hallituksen jäsen, puh. 0414716213

Emmi Reinikainen, hallituksen jäsen, puh. 045 662 4937

Outi Valtonen, hallituksen jäsen, puh. 050 3081098

Erja Liukka, hallituksen varajäsen, turvallisuusvastaava, puh. 050 575 1513

Marja Estola, hallituksen varajäsen, puh. 040 6607110

Seura- ja aluekilpailuista vastaa erikseen nimetty kilpailutoimikunta, joka on myös vastuussa kilpailujen turvallisuusasioista. Työntekijät kilpailuissa ovat pääsääntöisesti seuran jäsenistä koostuvaa talkooväkeä.

5. SEURAN ASIAKKAAT, JÄSENET JA RATSASTUSRYHMÄT

5.1. Seuran määrittelemät rajoitteet eri toiminnoissa

- Ryhmäkoko seuran ratsastustunneilla on 5-6 ratsukkoa opettajan harkinnan mukaan.
- Yksityisvalmennusryhmät voivat olla 1-5 ratsukon ryhmiä.
- Ratsastusryhmät on jaettu juniori- ja senioritunteihin ja/tai ratsastustason mukaan.
- Ratsastajan suositusalaikärajaa on 6 vuotta, yläikärajaa ei ole.
- Drive-in talutus sopii alle 6-vuotiaille ja kestää 15 min.

7.2.2016

- Ratsastajan painorajoitus on 100 kg. Suosituspainorajan ylittävillä ratsastajilla on kevennetty ohjelma tunneilla, koska ratsastuskoululla ei ole riittävästi tarjota kookkaille ratsastajille sopivia hevosia.
- Alaikäisten huoltajilta vaaditaan suostumus lastensa ratsastustunteihin.
- Kaikkien ratsastajien yhteystiedot löytyy Hopoti-palvelusta.
- Päihteiden alaisena ratsastaminen on kielletty.

5.2. Toiminta olosuhteiden muuttuessa

- Olosuhteiden muuttuessa yllättäen opettajalla on oikeus:
 - muuttaa ratsastuspaikkaa.
 - keskeyttää tunti tai poistaa oppilas turvallisuusriskinä tunnilta.
 - ohjata sellainen asiakas, joka ei noudata tallin turvallisuusohjeita, pois tallilta.
 - Vaaratilanteen uhatessa henkilökunnalla on oikeus ja velvollisuus evakuoida yksittäisiä tiloja tai koko ratsastuskoulun alue tarpeen mukaan.

5.3. Asiakkaiden varustautuminen ja pukeutuminen

- Oman turvakypärän hankkimista suositellaan. Turvakypärän voi lainata tallilta, mutta oma kypärä sopii aina parhaiten.
- Kypärä tarkastetaan ennen jokaista ratsastusta.
- Housujen on oltava joustavat, eikä niissä tulisi olla hankaavia saumoja reisien sisäpuolella.
- Kengissä on oltava kannat, jolloin jalka ei luiskahda jalustimen läpi.
- Vaatteissa ei saa olla mitään, mikä voisi tarttua, kiristyä tai jäädä kiinni esim. pudotessa.
- Kauluri sopii ratsastukseen, kaulahuivi ei.
- Turvaliivin hankintaa suositellaan.
- Asiakkaille, etenkin lapsille, jaetaan kirjallinen pukeutumisohe kylmiä pakkasilmoja varten.
- Maastoratsastuksessa tulee pimeän ja hämärän aikana käyttää aina heijastinliiviä tai muuta kiinteää heijastinta.

5.4. Asiakkaiden opastaminen

Seuran asiakkaita ja jäseniä opastetaan noudattamaan tallin sääntöjä, käsittelemään ja hoitamaan hevosia, käyttämään turvallisuusvälineitä ja henkilösuojaimia, toimimaan hätätilanteissa sekä liikkumaan hevosten kanssa liikenteessä:

- Hevonen saattaa säikähtää mitättömiltä tuntuja asioita. Esim. sateenvarjot, lastenrattaat, pulkat ja monet muut asiat näyttävät hevosista pelottavilta.
- Ratsastusalueen viereen ei saa tuoda ylimääräisiä esineitä tai eläimiä, joita hevonen voi säikähtää.
- Erilaiset äänet saattavat aiheuttaa hevosessa pakoreaktion, jolloin ratsastaja saattaa pudota hevosen selästä.

7.2.2016

- Alueilla, joissa liikkuu sekä autoilijoita että hevosia, on ajettava hitaasti sekä vältettävä kaasuttelua ja äänimerkin käyttöä.
- Auto, ja etenkin peräkärri-yhdistelmä, on varmintä pysäyttää, jos kohtaa hevosen ja ratsastajan.
- Hevosen lähellä ei juosta, riehuta eikä heitellä lumipalloja.
- Vanhempien sisarusten tuntia seuraamaan tuleville lapsille on hyvä opettaa tallitoimintaan liittyvät perussäännöt heidän sekä muiden turvallisuuden vuoksi.
- Karsinaan saa mennä vain hevosen omistajan luvalla. Tämä koskee myös seuran tuntihevosta.
- Tuntihevokset laitetaan kuntoon ratsastustuntia varten ratsastajan toimesta. Jos ratsastaja ei halua esim. satuloida hevosta, sen tekee henkilökunta tai hevosenhoitaja. Muutoin tulee välttää useamman henkilön yhtäaikaista osallistumista hevosten varusteiden laittoon.
- Hevosen takaa kulkemista tulee välttää, koska pelästyessään hevonen voi potkaista.
- Omat lemmikkieläimet pidetään tallialueella kytkettynä, eikä ole suotavaa, että niitä tuodaan talliin tai yleensäkkään tallialueelle.
- Mikäli havaitaan, että jokin asia ei ole kunnossa, on siitä hyvä ilmoittaa välittömästi henkilökunnalle.
- Seuran hallitus voi tarvittaessa päättää oleskelukiellosta tallialueella sellaiselle henkilölle, joka toistuvasti rikkoo tallin sääntöjä.

6. SEURAN JÄRJESTÄMIEN TAPAHTUMIEN OSALLISTUJAT

Seuran kilpailuihin ja muihin tapahtumiin osallistuu ratsastusta ja hevosia harrastavia yksityishenkilöitä. Kilpailuihin kilpailijana osallistuminen edellyttää osallistujalta johonkin SRL:n alaiseen ratsastusseuraan kuulumista (tai Green Card) sekä aluekilpailuissa kilpailulisenssin omistamista.

Kilpailuja varten on tehty turvallisuussuunnitelma, jota täydennetään kilpailukohtaisesti tarvittavilla tiedoilla (Liite 4). Kilpailut järjestetään aina tallialueella joko maneesissa tai ulkokentillä. Aluetason kilpailujen turvallisuussuunnitelma on laajempi kuin seuratason kilpailujen vastaava suunnitelma. Turvallisuussuunnitelma on liitteenä.

- Ratsastuspalveluun osallistuvien asiakkaiden yhtäaikainen enimmäismäärä seuran maneesissa on 60 henkilöä.

7. HEVOSET

Imatran Ratsastajat ry:n tallissa on 28 hevosta ja ponia, joista tällä hetkellä ratsastuskoulun omistuksessa on 12 ja ratsastuskoulun käytössä ylläpitoa vastaan 2-3.

7.2.2016

Loput hevoset/ponit ovat seuran jäsenten yksityiskäytössä ja -omistuksessa. Eläimistä vastaavat hallituksesta nimetyt henkilöt.

8. RAKENNUKSET JA RAKENTEET

Tallialueelle on lisätty vuonna 2025 säännösten mukainen opastaulu, josta ilmenee kiinteistöt, kulkureitit, sisäänkäynnit, pelastusreitit, kokoontumispaikka sekä hevosten sijainnit kiinteistöissä.

8.1. Seuran käytössä olevat rakennukset

Imatran Ratsastajat ry:n käytössä oleva tallirakennus on alun perin eläinsuoja. Myöhemmin siinä on ollut mm. liikunnan tarvitsemia tiloja, jopa terveysasema ja kirjasto. Nyt rakennuksen kummassakin päässä on yksi talliosasto, keskellä sijaitsevat opettajien ja työntekijöiden toimisto- ja sosiaalitilat sekä oleskelu- ja varustetilat. Tallirakennuksen siivessä on entisen Pallomaneesi Oy:n tila, joka on otettu myöhemmin seuran käyttöön. Lisäksi seuran käytössä on maneesi ja kaksi ulkotallia, jotka toimivat nykyisin varastoina ja tilapäiskarsinoina. Seuran koneita ovat mm. traktori, mönkijä ja kuljetin rehun siirtoon.

8.2. Palo- ja sähköturvallisuus

- Molemmissa talliosastoissa on kaksi poistumistietä merkinnöin. Oleskelu- ja varustetiloista on pääsy kumpaankin tallitilaan sekä ikkunoista ulos.
- Rakennusten palo- ja sähköturvallisuuden kunnossapidosta vastaa henkilökunta.
- Koneita ja laitteita saavat käyttää vain nimetyt henkilöt.
- Sammutus- ja pelastustöiden järjestely suunnitellaan pelastusviranomaisten kanssa.
- Sammutuskalusto tarkastetaan ohjeiden mukaan säännöllisesti.
- **Sammuttimien sijaintipaikat ovat:**
 1. Maneesi, pienen ulko-oven vieressä
 2. Tallin uusi puoli, ruokaboxia vastapäätä
 3. Tallin vanha puoli, oviseinän keskellä
 4. Ratsastajien tila, ilmoitusseinällä
 5. Toimisto
 6. Vintti, ulko-oven vieressä
- Pelastuskaluston ja -henkilöstön pääsy tallialueelle varmistetaan kaikkina vuodenaikoina.
- Tallihenkilöstölle järjestetään tarvittaessa sammutus- ja pelastustoimintakoulutusta, johon henkilökunnan on osallistuttava.
- Palokaluston huolto ja määräaikaistarkastuksesta on tehty sopimus Imatran Teknosafe OY:n kanssa.

8.3. Rikoksen torjunta, lukot ja avaimet

- Talli on lukittu toiminnan ulkopuolisella ajalla.

7.2.2016

- Tallin avaimia luovutetaan vain hevosten omistajille ja työntekijöille tarpeen mukaan. Avaimet on numeroitu (1-25) ja niistä pidetään rekisteriä. Vastuhenkilö: Venla Helenius.

8.4. Tallikäyttäytyminen

- Tallikäyttäytymistä ohjeistetaan kyltein ja tiedottamalla.
- Tallilla kävijöille ja alaikäisten kävijöiden vanhemmille tiedotetaan tallin toimintasäännöistä.
- Seuran jäsen, joka tuo tallille vieraita, on vastuussa vieraistaan ja heidän ohjeistamisesta tallin sääntöihin.
- Tallilla liikkumista tulee välttää hevosten ruokinta-aikana ja klo 21.00 – 7.00.

8.5. Eläinsuojat

- Tallirakennus täyttää hevosten pidolle asetettavat vähimmäisvaatimukset (eläinsuojelulaki 247/1996, eläinsuojeluasetus 396/1996 ja maa- ja metsätalousministeriön päätös nro 14/EEO/1998).
- Hevosten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta huolehditaan hyvän hevosmiestaidon mukaisesti.

8.6. Aitaukset ja maneedit

- Ratsastusalueen rakenteiden turvallisuusvaatimukset on huomioitu rakentamisvaiheessa.
- Tarhojen ja ratsastusalueen rakennusten ja rakenteiden kunnon tarkkailu ja huolto on säännöllistä.
- Eläinten luvattomasta ruokinnasta ilmoitetaan kyltein.
- Katsomoihin pääsy on mahdollista järjestää erilleen hevosten kulkuteistä, ja katsomot on erotettu hevosten alueesta suoja-aidoin.
- Vastuhenkilönä toimii **Emmi Reinikainen ja Venla Helenius**.

8.7. Tallialueen ympäristö

- Talli- ja ratsastusalueiden valaistus on riittävä turvallisuuden kannalta.
- Parkkipaikka sijaitsee erillään tallialueesta ja hevosten kulkuteistä kentille ja maneesiin.

9. RATSASTUSVÄLINEET JA HENKILÖNSUOJAIMET

- Kunkin hevosen suitset ja satulat säilytetään hevoskohtaisesti nimetyillä paikoilla.
- Turvakypärät, turvaliivit ja heijastinliivit säilytetään tallituvassa, josta niitä voi lainata.
- Hevosen heijastimet ovat varustekaapissa.
- Pimeällä kenttien ulkopuolella hevosen kanssa liikuttaessa heijastimien käyttö molemmilla on pakollista.
- Tarkastus ja huoltosuunnitelma: Välineet tarkastetaan päivittäin ennen ratsastustunteja ja perusteellisesti kahdesti vuodessa, jolloin harkitaan välineiden korvaaminen uusilla.

7.2.2016

- Vastuuhenkilöinä toimivat ratsastuksenopettajat.
- Kilpailuissa ja muissa yleisötapahtumissa on tapahtuman turvallisuusvastaavan velvollisuus tiedottaa toimihenkilöille ensiapu- ja alkusammutusvälineiden sijainti sekä noudattaa SRL:n turvallisuusmääräyksiä.

10. MUUT VÄLINEET JA VARUSTEET

- Tallin siivouksessa käytettävät työvälineet, talikot ja lattiaharjat, säilytetään tallin käytävien päädyissä niille varatussa telineessä, talikot piikit seinään päin.
- Kottikärryt ovat tallien ulko-ovien vieressä seinustalla.
- Seuran ratsastustunneille, valmennuksiin ja kilpailuihin osallistuvat ratsastajat käyttävät omia suoja-/turvavarusteitaan.

11. RISKIEN ARVIOINTI JA TURVALLISUUDEN SUUNNITTELU

11.1. Nykyiset riskit

- Tulipalotilanteessa hevosten pelastamismahdollisuudet ovat rajoitetut. Seurahevosten puolen kapeiden käytävien vuoksi on sieltä jouduttu purkamaan karsinoita. Turvallisuuden parantamiseksi tallin hevostilaa on vähennetty. Imatran kaupungin rakennusvalvonta on hyväksynyt seuran tallitilat.
- Valaistuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota räpsyttäviin loisteputkiin. Myös muihin sähkölaitteisiin, kuten kahvinkeittimein yms., on kiinnitettävä erityistä huomiota.
- Pöly on helposti syttyvää ja lisää tulipalon riskiä tallissa.
- Ratsastukseen liittyy aina riski pudota hevosen selästä, ja hevosta käsiteltäessä hevonen voi potkaista, purra tai tallata varpaille, jolloin on aina loukkaantumisriski asiakkailta ja henkilökunnalla.
- Hevosia talutettaessa tai käsiteltäessä jokin yllättävä tilanne voi laukaista hevosen pakoreaktion ja sen riistäytymisen hoitajan käsistä.

11.2. Toimenpiteet vaarojen poistamiseksi tai tapaturmien ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi

- Seuran jäsenet ja muut tallilla vierailevat henkilöt perehdytetään tallin toimintaan (ks. kohta 3.4.).
- Opettajat ja tallin henkilökunta auttavat ratsastajia hevosten käsittelyssä.
- Riskitekijöitä ehkäistään ennalta ohjeistamalla toiminnot ja valvomalla sääntöjen noudattamista.
- Henkilökunnalla on oltava ensiapuvalmius.
- Hevoset valitaan niiden tuntikäyttöön sopivuuden mukaan, ja uudet hevoset esiratsastetaan henkilökunnan toimesta ennen kuin ne otetaan tuntikäyttöön.

7.2.2016

- Riskien minimoinnissa otetaan huomioon myös vallitsevat sääolosuhteet. Talvella ratsastus tapahtuu erityistä varovaisuutta noudattaen.
- Yksityishevosten aiheuttamista vaaratilanteista ilmoitetaan hevosen omistajalle ja toistuviin vaaratilanteisiin työntekijät ohjeistetaan erikseen.
- Maneesin katolta pudotetaan lumet keväisin.
- **Maneesin katto-orsien taipumaseuranta suoritetaan säännöllisesti.**
- Tallialueella tupakointi on kielletty.
- Tammojen kiimakierrot voivat aiheuttaa niille poikkeuksellisia käyttäytymismalleja, jotka ratsastuksenopettajan on huomioitava tuntien suunnittelussa sekä opastettava oppilaitaan välttämään ratsastusta liian lähelle toisia hevosia.
- Orihevosia ei pääsääntöisesti oteta seuran talliin muuta kun johtokunnan erillisellä päätöksellä, eikä niitä käytetä ratsastustunneilla.

11.3. Tapaturman tai onnettomuuden jälkeen tehtävät toimenpiteet

- Tapaturmat, onnettomuudet ja läheltä piti –tilanteet kirjataan ylös ja käsitellään henkilöstöpalaverissa ja hallituksen kokouksessa, joissa päätetään tarvittavista korjaavista toimenpiteistä vastuineen ja aikatauluineen.
- Hevosen selästä putoamisen ollessa kyseessä pyydetään ratsastajan mielipide tapahtumasta eikä häntä pakoteta jatkamaan ratsastusta.
- Mikäli putoamisen seurauksena ratsastaja joutuu turvautumaan lääkäriin tai putoaminen on muutoin ollut tavanomaisuudesta poikkeava, otetaan ratsastajalta kuittaus vaaratilanneselvitys -lomakkeeseen mahdollisuuksien mukaan heti tapahtuman jälkeen.

12. MAASTORATSASTUS

12.1. Maastoreitit

Ratsastuskoulun käyttämät maastoreitit suunnitellaan yhdessä Imatran kaupungin edustajan kanssa. Maastoreittien sopivuuden arviointi ratsastuskäyttöön kuuluu turvallisuuspäällikön tehtäviin. Maastoreittikartat ovat nähtävänä tallituvan ilmoitustaululla. Lähes kaikki maastoratsastuskäynnit tapahtuvat lähialueelle järjestettyjä reittejä käyttäen yhden ratsastustunnin aikana. Ratsastustunnin vetäjä laatii jokaiseen harjoitukseen sopivan ratsastettavan reitin asiakkaiden osaamisen, tunnin teeman, vuodenajan ja keliolosuhteiden mukaan.

12.2. Riskien arviointi ja turvallisuuden suunnittelu maastoratsastuksessa

Maastossa ratsastaminen on vaativampaa ja riskialttiimpaa kuin maneesissa tai kentällä ratsastaminen. Ympäristöä ei voi hallita, ja odottamattomia tilanteita voi tulla eteen. Ratsastustallin alueella asiakasliikenne tapahtuu kävellen huoltoajoa lukuun ottamatta, asiakkaiden omien lemmikkien tuominen alueelle on kielletty, lepattavat muovit ja muut hevoselle mahdollisesti pelkoa aiheuttavat esineet tms. poistetaan. Maastossa tällaisia

7.2.2016

riskejä ei voi täysin poistaa, mutta maastoreitin suunnittelulla voidaan riskien vähentämiseen vaikuttaa.

Kun poistutaan ratsastustallin alueelta, kaikki riskit kasvavat. Suurimmat riskit liittyvät itse maastossa ratsastamiseen ja mahdollisuuteen pudota hevosen selästä sekä muuhun liikenteeseen.

Ehkäiseminen:

- Maastot suunnitellaan etukäteen ja tunnin maastoissa käytetään tuttuja reittejä. Poikkeavaa reittiä käytetään vain kun se on turvallisuuden takia tarpeen (esim. tie- tai metsätyö tai poikkeavat maasto-olosuhteet). Myös pitkän maaston reitti kulkee aina vain maastoratsastuksen vetäjälle tutuilla alueilla, ja kulloinenkin reitti sovitaan etukäteen niin, että se on myös tuntikirjaan merkittynä.
- Maastoratsastuksen säännöt ja käytettävät merkit käydään läpi ennen liikkeelle lähtöä.
- Ryhmäkoko pidetään korkeintaan 7 ratsukon kokoisena, talutusratsastuksessa voi olla vetäjäratsukon lisäksi 8 ratsukkoa.
- Ratsastajien taidot ja terveydentila on tiedossa etukäteen, ja maastoratsastuksen vaikeusaste ja tempo sovitaan sen mukaan.
- Helppoissa maastoissa turvaliivin käyttöä suositellaan ja vaativissa maastoissa turvaliivi on pakollinen. Turvakypärä ja heijastinliivit ovat pakollisia.

12.3. Liikenne

Muun liikenteen aiheuttamat riskit suurenevat, kun poistutaan tallin alueelta. Riskit ovat suurimmillaan taajama-alueella ja teiden ylityksissä. Vaarallisimmat paikat ovat Saimaantien ylitys ja Liippilahdentien ylitys.

Ehkäiseminen:

- Vaarallisimmat paikat on tunnistettu, jolloin niihin osataan varautua.
- Kaikki ratsastuskoulun ratsut ovat tottuneita muun liikenteen kohtaamiseen.
- Ratsastusreitit on suunniteltu niin, että muun liikenteen sekaan mennään mahdollisimman vähän.
- Teiden ylitykset tehdään maastoratsastuksen vetäjän kulloinkin päättämällä, mahdollisimman turvallisella tavalla. Valituilla teiden ylityspaikoilla on oltava hyvä näkyvyys.

13. TOIMINTAOHJEET ONNETTOMUUS- JA HÄTÄTILANTEITA VARTEN

- Hätänumero **112** ja tallin osoite **Maneesikuja 4** pidetään näkyvillä tallin ja maneesin ilmoitustauluilla. Tallialueella lisäksi opastaulu pelastustilanteita varten.

7.2.2016

- Jos hätänumeroon soitetään ja hälytetään apua, henkilökunta johtaa toimintaa kunnes viranomainen ottaa vastuun.
- Loukkaantumistapauksessa henkilökunta aloittaa tarvittavat ensiaputoimenpiteet ja järjestää sairausauton opastuksen.
- Jos hätänumeroon ei soiteta, paikalla oleva opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva on aina velvollinen huolehtimaan, että tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään.
- Ensiavun antamisesta vastaa ja jatkotoimenpiteistä päättää opettaja. Lasten tapauksissa lapsen vanhemmille ilmoitetaan mahdollisimman pian. Jos loukkaantunut toimitetaan sairaalahoitoon, opettaja tai muu henkilökuntaan kuuluva pyrkii lähtemään mukaan.
- Ensiapulaukut sijaitsevat sekä maneesissa että satulahuoneessa.
- Toimintajärjestys tulipalon sattuessa:
 - 1) ihmisten ja eläinten pelastaminen
 - 2) ensisammutus
 - 3) palon rajoittaminen sulkemalla ovet ja ikkunat
 - 4) palokunnan opastaminen sen saapuessa paikalle
- Evakuointisuunnitelma suuronnettomuuden uhatessa:
 - 1) Asiakkaat/ihmiset poistetaan tallirakennuksesta.
 - 2) Hevoset siirretään mahdollisuuksien mukaan turvaan joko tarhoihin tai maneesiin, ja tarhojen portit ja maneesin ovet suljetaan.
 - 3) Autot siirretään pois alueelta lisävahinkojen välttämiseksi.
- Poikkeusolosuhteiden vallitessa toimintaohjeet antaa kaupungin eläinlääkäri.
- Onnettomuus- ja hätätilanteissa tiedotuksesta vastaa turvallisuuspäällikkö tai hänen estyneenä ollessaan puheenjohtaja tai muu hallituksen jäsen.
- Sairaalakäyntiä edellyttävistä tapaturmista tulee ilmoittaa Imatran kaupungin kuluttajaturvallisuusvalvontaan täyttämällä TUKES:n ilmoituslomake ja lähettämällä se kaupungin edustajalle.
- Tapahtumissa/retkillä tulee aina olla mukana ensiaputaitoista henkilökuntaa, ja henkilökuntaan kuuluvilla tulee olla mukanaan matkapuhelin ja sen akussa virtaa.

14. ONNETTOMUUSKIRJANPITO JA ONNETTOMUUDEN SYYN TUTKINTA

Kaikista onnettomuuksista ja vakavista läheltä piti –tilanteista on täytettävä vaaratilanelomake, johon on linkki seuran nettisivuilla www.imatranratsastajat.fi. Opettaja täyttää lomakkeen opetustunnilla tapahtuneesta onnettomuudesta tai esiintyneestä vaaratilanteesta. Opetustoiminnan ulkopuolella tapahtuneista onnettomuuksista tai läheltä piti –tilanteista ilmoittamisvastuussa on ko. henkilö itse tai asian havainnut henkilö. Lomakkeesta on käytävä ilmi seuraavat asiat:

- tapahtumapäivämäärä
- hevosen nimi, jos osallisena vaaratilanteessa
- henkilön nimi, jolle vaaratilanne syntyi

7.2.2016

- tilanteen lyhyt kuvaus, mukaan lukien mahdollinen lääkärisikäynnin tarve
- riskikartoitus tilanteen vakavuudesta (mitä olisi voinut käydä)
- tilanteeseen vaikuttaneet tekijät
- vastaavien tilanteiden torjuntatoimenpiteet
- tutkimuksen suorittajat ja tiedotusvastuulliset

Vaaratilannelomakkeen täyttävä tiedottaa onnettomuudesta tai vaaratilanteesta heti tapahtuman jälkeen tarvittaessa kaikille ratsastuksen opettajille ja/tai tallityöntekijöille sekä seuran turvallisuuspäällikölle. Netissä täytetyt läheltä piti –tilannelomakkeet tallentuvat rekisteriin, josta ajetaan säännöllisin väliajoin raportti, jonka turvallisuuspäällikkö käy läpi säännöllisesti pidettävissä hallituksen kokouksissa, joissa päätetään ennalta ehkäisevistä jatkotoimenpiteistä samantyyppisten vaaratilanteiden poistamiseksi. Jatkotoimenpiteille määritetään vastuuhenkilö sekä toteutusaikataulu. Toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti. Opettajat käyvät läpi tunneilla tapahtuneet onnettomuudet tai läheltä piti –tilanteet opettajapalaverissaan sekä heti jokaisen vakavan tapahtuman jälkeen viestivät toisilleen sekä turvallisuuspäällikölle tilannekuvauksen tapahtumasta. Turvallisuuspäällikkö tekee läheltä piti –tilanteista yhteenvedon, joka käsitellään hallituksen kokouksessa vuosittain.

Seuran tulee täyttää Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ilmoituslomake silloin, kun palvelun aikana tapahtuu vakava onnettomuus tai vakava läheltä piti –tilanne, ja palauttaa se kunnan kuluttajaturvallisuusvalvontaan ja tarvittaessa vakuutusyhtiölle. Lomake on tämän Turvallisuusasiakirjan liitteenä (Liite 5).

15. TURVALLISUUSASIAKIRJAN YLLÄPITO JA KATSELMOINTI

Turvallisuusasiakirja on hyväksytty Imatran Ratsastajat ry:n johtokunnan kokouksessa 27.10.2006. Turvallisuusasiakirjan ylläpidosta vastaa turvallisuuspäällikkö.

Turvallisuusasiakirjan sisältöä katselmoidaan säännöllisesti hallituksen kokouksissa vähintään neljä kertaa vuodessa. Turvallisuusasiakirjaan tehtävät mahdolliset muutokset tai päivitykset merkitään punaisella, jolloin muutoksen havaitseminen helpottuu.

Turvallisuusasiakirjan päivityksen yhteydessä siihen lisätään muutospäivämäärä sekä turvallisuuspäällikön allekirjoitus.

Turvallisuusasiakirja toimitetaan kalenterivuosittain yhdistyksen turvallisuusvalvonnasta vastaavalle viranomaiselle (Imatran kaupungin valvontaviranomainen / Helena Kaittola ja Katariina Hyrkkänen).

Erja Liukka
Turvallisuuspäällikkö

7.2.2016

LIITE 1: OHJEITA TALLILLA LIIKKUVILLE

- Noudata tallin henkilökunnan antamia ohjeita. Tallin säännöt ovat tärkeitä turvallisuuden ja viihtyvyyden vuoksi.
- Tutustu tallin ilmoitustauluun. Sieltä saat lisäohjeita turvalliseen tallilla liikkumiseen. Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia.
- Kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta annetun lain (75/2004) mukaan ratsastuspalvelun tarjoaja vastaa siitä, että palvelu on turvallinen.
- Talli on hevosten koti, joten siellä tulee käyttäytyä asiallisesti ja rauhallisesti. Esimerkiksi juokseminen ja huutaminen on kielletty.
- Älä koske hevosiin ilman tallin henkilökunnan tai omistajan lupaa.
- Älä mene karsinoihin ja tarhoihin ilman lupaa.
- Hevosta ei saa ruokkia eikä niille saa antaa mitään makupaloja ilman lupaa.
- Jos käyt rehuhuoneessa, sulje ovi aina käyntisi jälkeen.
- Omien lemmikkieläinten tuonti tallin alueelle on kielletty.
- Hevoset saattavat pelästyä lepattavia kankaita ja sateenvarjoja, joten pidä niitä varoen.
- Älä kulje liian läheltä hevosen takaa.
- Älä työnnä lastenvaunuja hevosten lähelle, hevonen saattaa pelästyä niitä.
- Tupakointi on kielletty tallialueella.
- Ratsastusta katsellessasi älä anna ohjeita ratsastajille, se on ratsastuksenopettajan tehtävä.
- Pidä huolta erityisesti lapsista ja opasta heidät toimimaan ohjeiden mukaisesti.
- Varo tarha-aitoja, joissa on varoituskyltti sähköistyksestä.
- Autot tulee pysäköidä vain niille osoitetuille paikoille.
- **Vältä tallilla liikkumista hevosten ruokinta-aikoina ja klo 21.00 – 7.00 välisenä aikana.**
- Jos huomaat, ettei jokin asia ole kunnossa, ilmoita siitä välittömästi tallin henkilökunnalle.

7.2.2016

LIITE 2: OHJEITA RATSASTAJILLE

- Noudata opettajan antamia ohjeita. Tiedosta ratsastukseen liittyvät riskit. Tallin ilmoitustaululta saat lisäohjeita turvalliseen toimintaan. Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia.
- Ratsastuspalvelun tarjoaja on vastuussa siitä, että palvelu on turvallinen. Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta (75/2004).
- Ilmoita etukäteen (lomakkeella tai suullisesti) järjestäjälle mahdollisista sairauksista ja allergioista. Näin järjestäjä voi varautua asiaan ja tarvittaessa muokata ohjelmaa sopivaksi.
- Ole rehellinen ratsastustaidoistasi.
- Ennen hevosen selkään nousua laita ratsastuskypärä päähän ja kiinnitä se kunnolla.
- Huolehdi siitä, että jalassasi on ratsastukseen soveltuvat jalkineet ja päälläsi on asianmukainen vaatetus.
- Ratsaille noustessasi hevosen on seistävä suorana paikallaan paino kaikilla jaloilla ja pää ylhäällä sekä ohjat on pidettävä lyhyinä. Nouse satulaan aina hevosystävällisesti, älä töki hevosta jaloillasi kylkeen, äläkä rojahda satulaan raskaasti. Vietyäsi oikean jalan satulan yli aseta jalkateräsi ensin jalustimeen ja laskeudu sen jälkeen pehmeästi satulaan.
- Lähde liikkeelle vasta, kun opettaja antaa siihen luvan tai ryhmän kanssa on siitä erikseen sovittu.
- Keskity ratsastukseen. Katso aina kulkusuuntaan niin, että pysyt ajan tasalla ja voit ennakoida tulevan tilanteen. Pidä ohjat pitkinäkin niin, että saat ne tarvittaessa helposti lyhyiksi.
- Hevonen aistii helposti mielialasi, asenteesi ja tunteesi.
- Säilytä aina riittävä etäisyys edelläsi kulkevaan ratsukoon. Jos ratsastat liian lähellä edellä olevaa hevosta, se saattaa ärsyntyä ja jopa potkaista.
- Älä myöskään ratsasta toisen ratsukon vierelle. Tämä voi laukaista hevosissa kilpailuvietin.
- Pyri ratsastaessasi mahdollisimman kevyeen apujen käyttöön. Käytä kuitenkin apuja niin, että hevonen reagoi eikä kyseenalaista apujasi. Hevonen pitää selkeistä rajoista.
- Jos putoat satulasta, irrota ohjista. Älä jää raahautumaan hevosen mukaan. Aidatulla alueella hevosen saa suhteellisen nopeasti kiinni. Jos joku muu putoaa hevosen selästä, pysy rauhallisena, pysäytä hevosesi ja rauhoita sitä. Odota opettajan ohjeita.
- Älä huuda, jos säikähdät. Hevonen voi hermostua kovista äänistä.
- Älä koskaan tupakoi hevosen selässä tai sen lähellä.

7.2.2016

LIITE 3: TURVALLISUUSOHJE IMATRAN RATSASTAJIEN TALLIN ASIAKKAILLE

- Alkoholin tai huumeiden alaisena ratsastaminen ja tallialueella liikkuminen on kielletty.
- Ratsastustunneilla alaikäraja on 6 vuotta, poikkeuksena tenavatalutus/teletappitalutus.
- Alaikäisen tulee toimittaa kirjallinen tai suullinen lupa ratsastusharrastuksen sallimisesta. Huoltajan yhteystiedot tulee toimittaa ratsastuskoululle.
- Asiakkaan on ilmoitettava ratsastuksenopettajalleen suullisesti tai kirjallisesti mahdollisista liikuntarajoitteista tai allergioista sekä muista mahdollisista sairauksista (jotka on turvallisuussyistä oleellista tietää).
- Asiakkaiden lemmikkien tuonti tallille on kielletty. Jos kuitenkin asiakas tuo esimerkiksi koiran tallialueelle, on hän vastuussa sen aiheuttamista vahingoista tai onnettomuuksista.
- Tutustu tallin ilmoitustauluun. Ilmoitustaululta löytyy Imatran Ratsastajat ry:n laatimat ohjeet tallissa liikkujille ja ratsastajille sekä ohjeet hätätilanteiden varalle.
- Tallilla on ehdottomasti noudatettava tallin sääntöjä ja opettajien ohjeita.

7.2.2016

LIITE 4: TURVALLISUUSUUNNITELMA

Kisaturvallisuus suunnitelma

- Tapahtuma ja ajankohta: xxx xxx
- Järjestäjä: Imatran Ratsastajat Ry
- Kilpailujen johtaja: xxx
- Kilpailun turvallisuuspäällikkö: xxx
- Seuran turvallisuuspäällikkö: xxx

Yleistä:

Turvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta kilpailijoiden, toimihenkilöiden, yleisön ja hevosten turvallisuus olisi huomioitu mahdollisimman hyvin. Jokaisen tulee perehtyä Imatran Ratsastajat ry:n turvallisuusasiakirjaan, johon tässä turvallisuus suunnitelmassa viitataan.

1. Pysäköintialue

Hevosajoneuvot pysäköidään tallin pysäköintialueelle ja henkilöautot liikenteen ohjaajan osoittamaan paikkaan, mikä määritetään kunkin kisan osalta erikseen. Tallin pihalle voi pysäköidä ajoneuvoja vain, jos muualle ei mahdu. Kilpailuissa on paikalla aina liikenteenohjaaja. Polkupyörille osoitetaan paikka kilpailukohtaisesti. Jokaisessa kilpailussa huolehditaan, että tiellä tallille ja tallin piha-alueella on riittävästi tilaa, jotta hälytysajoneuvot pääsevät esteettä paikalle tarpeen vaatiessa.

Vastuhenkilö: liikenteenohjaaja (määritetään kisa kohtaisesti erikseen)

2. Yleisöalueen eristäminen kilpailualueesta

Yleisön paikka ulkokilpailuissa on katsomoalue perätarhojen ja kentän välissä. Yleisöä ei päästetä samoille väylille hevosten kanssa, kuten maneesin ja pallokentän väliselle alueelle. Tallin piha-alueella hevosten ja yleisön alueet erotetaan toisistaan aidalla. Vuoroaan odottavalle ratsukolle varataan tila ratsastuskentän vierestä.

Kun kilpailut pidetään maneesissa, yleisön paikka on katsomo, johon on kulku omasta ovesta. Yleisöä ei saa olla maneesin ovella tai sen sisäpuolella, ainoastaan katsomossa. Maneesin takana olevalla kentällä on tila vuoroaan odottaville ratsukoille.

Vastuhenkilöt: xxx ja kilpailunjohtaja

3. Tallin valvonta / hevosten hoito ja valmisteleminen

7.2.2016

Talli on ulkopuolisilta suljettu kilpailujen aikana. Ratsastajat valmistelevat hevosensa itse, lapsilla on oltava mukanaan aikuinen/huoltaja.

4. Verryttely / verryttelyn valvonta

Kisat kentällä: verryttely tapahtuu maneesissa.

Kisat maneesissa: verryttely tapahtuu ulkokentällä, mikäli olosuhteet sallivat, muussa tapauksessa maneesissa. Ulkokentän tilanne tarkastetaan ennen kilpailun alkua.

Vastuuhenkilö: Verryttelyalueen valvoja valvoo verryttelyä, stewardi valvoo hevosten kohtelua verryttelyssä ja kilpailualueella.

Ohjeet verryttelyyn: Verryttelyaika sekä verryttelyssä olevien ratsukoiden määrä määritellään kilpailukohtaisesti. Nämä ohjeet käydään läpi verryttelyvalvojen kanssa.

Vastuuhenkilö: xxx ja kilpailunjohtaja

5. Portin aukaisijat

Henkilöt, jotka toimivat radan portin aukaisijoina, tarkkailevat samalla yleisöaluetta ja vuoroaan odottamaan saapuvaa ratsukkoa, jotta vaaratilanteita ei syntyisi.

6. Esteradalla toimijat

Ratahenkilökunnalle varataan turvallinen alue, missä he voivat olla.

7. Onnettomuuden sattuessa

Viite: Lue Imatran Ratsastajat ry:n turvallisuusasiakirja: "Toimintaohje onnettomuus ja hätätilanteita varten".

Jokaisella on velvollisuus antaa ensiapua onnettomuuden sattuessa kykyjensä ja taitojensa mukaan. Jos paikalle tarvitaan ambulanssi, tiedotetaan liikenteenohjaajaa ohjaamaan ambulanssi oikeaan paikkaan kilpailualueella.

8. Päivystävä eläinlääkäri

Päivystävän eläinlääkärin puhelinnumero on 0600-16090, päivystävälle eläinlääkärille tiedotetaan tapahtumasta etukäteen.

LIITE 5: Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ilmoituslomake